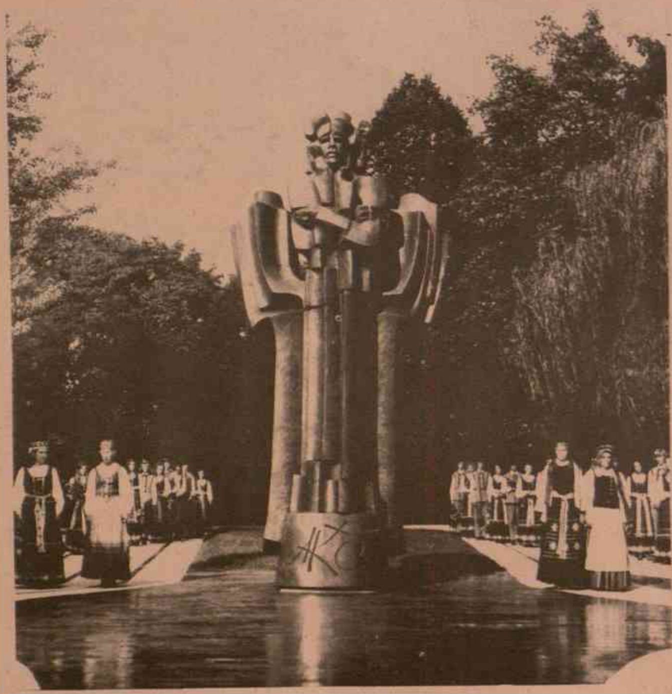
AIDAI

1975
Nr. 8

GIESMIŲ GIESMĖ

1

2O kad jis mane bučiuotų savo burnos bučiniais!
Tavo meilė puikesnė už vyną;
3Tavo kvepalų aromatas rinktinis,
Tavo vardas — besiliejąs aliejus;
Dėl to tave taip myli mergaitės.
4Veskis mane su savim, bėkim!
Karalius įsivedė mane į savo kambarius;
Mes džiaugsimės ir linksminsimės tavimi
Ir tavo meilę liaupsinsim labiau už vyną.
Kaip vertai tu esi mylimas!

5Juoda esu ir vis dėlto graži,
O Jeruzalės dukterys,
Kaip Kedaro padangtės,
Kaip Salmos palapinės.
6Nežiūrėkite, kad esu tamsiaveidė,
Nes mane nudegė saulė.
Mano motinos sūnūs supyko ant manęs,
Pristatė saugoti vynuogyno;
Bet savo vynuogių aš nesaugojau.

7Sakyk, o tu, kurį myli mano siela,
Kur tu ginsi savo bandą,
Kur sustosi su ja pailsėti vidudienį?
Nes kodėl aš turėčiau bastytis kaip valkata
Ties tavo draugų bandomis?

8Jei nežinai,
O gražiausioji tarp moterų,
Sek bandų pėdsakais
Ir ganyk savo ožiukus
Ties piemenų palapinėmis.

9Su kumele, pakinkyta į faraono vežimą,
Aš lyginu tave, o mylimoji.
10Gražūs tavo skruostai, auskarais padabinti,
Ir kaklas su karoliais.
11Mes tau nukaldinsime aukso grandinėles
Su sidabriniais taškeliais.

12Karaliui sėdint už stalo,
Mano nardas skleidė savo kvapą.
13Mano mylimasis yra miros puokštė,
Gulinti tarp mano krūtų.
14Mano mylimasis yra kipro kekė
En-Gaddi vynuogynuose.

15Kokia tu graži, mano drauge,
Kokia tu graži!
Tavo akys tarytum balandžiai.

16Koks tu gražus, o mylimasis,
Koks tu mielas!
Mūsų guolis vien tik žalumynai.

17Mūsų namo sijos kedro,
Sienų apmušalai kipariso.

2

1Aš esu Sarono narcizas,
Slėnių lelija.

2Kaip lelija tarp erškėčių,
Taip mano draugė tarp mergaičių.

3Kaip obelis tarp girios medžių,
Taip mano mylimasis tarp jaunuolių.
Geismu degdama, aš atsisėdau jo pavėsyje,
Ir jo vaisiai saldūs gomuriui mano.
4Jis nusivedė mane į vyno rūsį,
Ir jo vėliava, iškelta virš manęs, buvo meilė.
5Sustiprinkite mane vynuoginiais pyragaičiais,
Atgaivinkite obuoliais,
Nes aš sergu iš meilės.

6Jo kairė po mano galva,
Dešine jis laiko mane apkabinęs.

7Aš jus maldauju, o Jeruzalės dukterys,
Stirnų ir lauko elnių vardu,
Nekelkite, nebudinkite mano meilės,
Kol ji pati nepanorės!

8Mano mylimojo balsas!
Štai jis ateina,
Šokinėdamas per kalnus,
Liuoksėdamas kalvomis.
9Mano mylimasis panašus į stirną
Ir į elnės jauniklį.

Antai jis stovi anapus mūsų sienos,
Tyko už lango
Ir žiūri pro pinučius.

10 Mano mylimasis prabyla,
Jis man sako:
Kelkis, mano drauge, mano gražuole,
Ir ateik.
11Nes štai žiema jau praėjo,
Liūtys baigėsi ir dingo.
12Žemėje ima rodytis gėlės;
Prasideda dainų ir džiaugsmo metas;
Laukuos jau girdisi purplelio balsas.
13Figos medyje štai mezgasi pirmieji vaisiai,
Ir žydinčios vynuogės jau skleidžia savo kvapą.
Kelkis, mano drauge, mano gražuole,
Ir ateik.

14Mano balandėle, slypinti uolų plyšiuose,
Stačiose kalnų atšlaitėse,
Parodyk savo veidą,
Leisk išgirsti tavo balsą,
Nes tavo balsas toks mielas
Ir veidas toks grakštus.

15Sugaukite mums lapes,
Mažąsias laputes,
Naikinančias vynuogynus,
Nes mūsų vynuogės jau žydi.

16Mano mylimasis yra mano, ir aš esu jo;
Jis gano savo bandą lelijose.

17Kol dar nepadvelkė diena,
Kol neišnyko šešėliai,
Sugrįžk, o mylimasis,
Ir būk panašus į stirną
Arba į elnės jauniklį Betero kalnuose.

3

1Naktį savo guolyje aš ieškojau to,
Kurį myli mano siela,
Ieškojau ir neradau.
2Aš atsikelsiu ir apvaikščiosiu miestą,
Jo aikštes ir gatves,
Ieškodama to,
Kurį myli mano siela.
Aš jo ieškojau ir neradau.

3Mane sutiko sargybiniai,
Kurie vaikšto po miestą:
Ar nematėte to, kurį myli mano siela?

4Vos prasilenkusi su jais,
Aš suradau tą, kurį myli mano siela.
Aš jį sugavau ir nepaleisiu tol,
Kol jis neįeis į mano motinos namus,
Į kambarį tos, kuri mane pradėjo.

5Aš jus maldauju, o Jeruzalės dukterys,
Stirnų ir lauko elnių vardu,
Nekelkite, nebudinkite mano meilės,
Kol ji pati nepanorės!

6Kas ten kyla iš dykumos,
Kaip dūmų stulpas,
Kvepiantis mira ir smilkalais,
Ir visais prekijo kvapumynais.

7Tai Saliamono neštuvai,
Apsupti šešių dešimčių narsuolių,
Rinktinių Izraelio didvyrių:
8Visi jie ginkluoti kalavijais,
Visi patyrę kovotojai;
Kiekvienas su kardu prie šalies,
Kad naktį kas neužpultų.

9Karalius Saliamonas
Pasidirbdino sostą
Iš Libano medžio:
10Jo kolonos sidabro,
Atkaltė aukso,
Sėdynė purpuro; jo vidų
Su meile išpuošė Jeruzalės dukros.

11Išeikite, Siono dukterys,
Pasižiūrėti karaliaus Saliamono
Su vainiku, kurį jam motina uždėjo
Vestuvių dieną,
Širdies linksmybių dieną!

4

1 Kokia tu graži, mano drauge,
Kokia tu graži!
Tavo akys, tarytum balandžiai,
Žiūri pro vualį.
Tavo plaukai kaip ožkų banda,
Besileidžianti Galaado atkalnėmis.
2 Tavo dantys kaip tik ką nukirptos avys,
Lipančios iš maudyklės:
Jos visos nėščios dvyniais,
Ir nė vienos tarp jų bergždžios.
3 Tavo lūpos kaip skarlatinis ruožas,
Ir tavo burna nuostabi.
Tavo skruostai, tarsi granato skiltys,
Spindi pro vualį.
4 Tavo kaklas kaip Dovydo bokštas,
Pastatytas apsigynimui:
Tūkstantis skydų kabo ant jo,
Visi narsuolių ginklai.
5 Tavo krūtys kaip dvyniai stirnos ožiukai,
Besiganantys lelijose.

6 Kol dar nepadvelkė diena
Ir neišnyko šešėliai,
Aš eisiu prie miros kalno,
Prie smilkalų kalvos.

7 Visa tu esi graži, mano drauge,
Ir jokios dėmės nėra tavyje.

8 Ateik su manim iš Libano, mano sužadėtine,
Su manim iš Libano ateik!
Pažvelk iš Amanos viršūnių,
Iš Seniro aukštybių, iš viršūnių Hermono,
Iš liūtų landynių,
Iš leopardų kalnų.

9 Tu užbūrei man širdį,
Mano sesuo ir sužadėtine,
Tu užbūrei man širdį
Vienu vieninteliu žvilgsniu,
Vienu savo karolių perlu.
10 Kokia žavinga tavo meilė,
Mano sesuo ir sužadėtine!
Kaip daug už vyną malonesnė tavo meilė,
Ir tavo kvepalų aromatas
Už visus kitus!
11 Iš tavo lūpų, mano sužadėtine,
Sunkiasi medaus saldumas,
Pienas ir medus
Iš po tavo liežuvio,
Ir tavo rūbai
Kvepia kaip Libanas.

12 Tu esi užrakintas sodas,
Mano sesuo ir sužadėtine,
Užrakintas sodas,
Užantspauduotas šaltinis.
13 Tavo čiurkšlėse klesti granatų dausos
Ir visi nuostabiausi vaisiai:
14 Kipras ir nardas,
Nardas ir šafranas,
Kvepiančios nendrės ir cinamonas
Su visokiais kvapsningais medžiais;
Mira ir aloė
Su visais švelniausiais kvepalais.
15 Sodų šaltinis,
Trykštantis gyvu vandeniu,
Upokšnis, krintantis iš Libano.

16 Kilk, šiaury,
Ateik, pietų vėjau!
Perpūskite mano sodą,
Išsklaidykite jo kvapus!
Teateina mano mylimasis į savo sodą
Ir teragauja puikiausių jo vaisių!

5

1 Aš atėjau į savo sodą,
Mano sesuo ir sužadėtine,
Pasiskyniau savo miros ir savo kvepmenų,
Valgiau savo medų iš korių,
Gėriau savo vyną su savo pienu.
Valgykite ir gerkite, draugai,
Svaiginkitės, mylimieji!

2 Aš miegojau, bet mano širdis budėjo.
Girdžiu, mano mylimasis beldžiasi:
Atidaryk, mano sesuo ir mano drauge,
Mano balandėle, mano tobuloji,
Nes mano galva pilna rasos,
Ir garbanos nakties lašų.

3 Aš nusivilkau marškinius,
Kaip aš juos vėl užsivilksiu?
Aš nusiploviau kojas,
Kaip aš jas vėl sutepsiu?

4 Mano mylimasis įkišo ranką pro plyšį,
Ir mano viduriai sudrebėjo.
5 Aš atsikėliau atidaryti savo mylimajam:
Iš mano rankų varvėjo mira
Ir pirštais bliaukė ant velkės.

6 Aš atidariau savo mylimajam,
Bet jis apsisuko ir dingo:

Mano siela buvo nualpusi, jam kalbant.
Aš jo ieškojau, bet neradau,
Aš jį šaukiau, bet jis neatsiliepė.
7 Mane surado sargybiniai,
Vaikštantys po miestą:
Jie mušė mane, jie sužeidė mane;
Sienų sargybiniai
Nuplėšė nuo manęs apsiaustą.

8 Aš jus maldauju, Jeruzalės dukterys,
Jeigu rasite mano mylimąjį,
Ką jūs jam pasakysite? —
Kad aš sergu iš meilės.

9 Kuo tavo mylimasis pranašesnis už kitus,
O gražiausioji tarp moterų?
Kuo tavo mylimasis pranašesnis už kitus,
Kad tu mus taip maldauji?

10 Mano mylimasis yra skaistus ir rausvas;
Jį atskirsi iš dešimties tūkstančių.
11 Jo galva gryniausio aukso;
Jo garbanos kaip palmių šakos,
Juodos kaip varnai.
12 Jo akys kaip balandžiai upelių pakrantėse,
Išsimaudę piene,
Sutūpę prie vandeningos srovės.
13 Jo skruostai kaip balzamo ežios,
Kaip kvepiančių žolių kauburėliai.
Jo lūpos — lelijos;
Iš jų sunkiasi skystoji mira.
14 Jo rankos — auksiniai žiedai,
Nusagstyti Tarsio brangakmeniais.
Jo pilvas — dramblio kaulo masė,
Papuošta safyrais.
15 Jo blauzdos — alebastro kolonos
Ant auksinių papėdžių.
Jo stotas kaip Libano,
Nepalyginamas kaip kedrai.
16 Jo gomurys — vienas tik saldumas,
Ir jis visas toks patrauklus ir žavingas.
Toksai yra mano mylimasis, mano draugas,
O Jeruzalės dukterys!

6

1 Kur nuėjo tavo mylimasis,
O gražiausioji iš moterų?
Kur jis pasuko, tavo mylimasis,
Kad mes galėtumėm kartu su tavim jo ieškoti?

2 Mano mylimasis nusileido į savo sodą,
Į kvapniąsias ežias,
Ganyti savo bandos
Ir skinti lelijų.
3 Aš esu savo mylimojo, ir mylimasis yra mano.
Jis gano savo bandą lelijose.
4 Tu esi graži, mano drauge, kaip Tirsa,
Žavinga kaip Jeruzalė,
Baisi kaip vėliavas išskleidę batalionai.
5 Nukreipk nuo manęs savo akis,
Nes jos mane gąsdina.
Tavo plaukai kaip ožkų banda,
Besileidžianti Galaado atkalnėmis.
6 Tavo dantys kaip avys,
Lipančios iš maudyklės:
Jos visos nėščios dvyniais,
Ir nė vienos tarp jų bergždžios.
7 Tavo skruostai, tarsi granato skiltys,
Spindi pro vualį.

8 Šešios dešimtys karalienių,
Aštuonios dešimtys sugulovių
Ir jaunų mergaičių be skaičiaus.
9 Vienintelė yra mano balandėlė,
Vienintelė mano tobuloji;
Vienintelė savo motinos,
Mėgiamiausioji tos, kuri ją pagimdė.
Mergaitės, ją matydamos, vadino laiminga;
Karalienės ir sugulovės gyrė:
10 Kas yra toji, kuri pasirodo kaip aušra,
Graži kaip mėnuo,
Spindinti kaip saulė,
Baisi kaip vėliavas išskleidę batalionai?

11 Aš nusileidau į riešutmedžių sodą
Pasižiūrėti slėnio metūgių,
Ar jau vynuogės sprogsta,
Ar žydi granatai.
12 Aš nežinojau . . .
Ir, geisdama jo, atsidūriau
Savo kunigaikščio vežime.

7

1 Sugrįžk, sugrįžk, o Sulamita,
Sugrįžk, sugrįžk, kad mes gėrėtumėmės tavimi!

Kodėl jūs žiūrite į Sulamitą,
Kaip į karių stovyklos šokį?

2 Kokios dailios tavo pėdos kurpaitėse,
Kunigaikščio dukra!
Tavo strėnų išlenkimai kaip karoliai,
Padaryti meistro rankos.
3 Tavo bamba kaip taurė,
Kurioje niekuomet netrūksta vyno.
Tavo pilvas — kviečių krūva,

Apjuosta lelijomis.
4 Tavo krūtys kaip dvyniai stirnos ožiukai.
5 Tavo kaklas kaip dramblio kaulo bokštas.
Tavo akys — Hešbono maudyklės
Prie Bat-Rabbimo vartų.
Tavo nosis — Libano bokštas,
Žiūrintis į Damaską.
6 Tavo galva iškelta kaip Karmelis,
Ir tavo kasos tarytum purpurinės;
Karalius įsipainiojo jų kilpose.

7 Kokia tu graži, kokia tu žavinga,
O meile, o džiaugsme!
8 Savo ūgiu tu panaši į palmę,
Ir tavo krūtys į vynuogių kekes.
9 Tariau sau: įlipsiu į palmę,
Sugausiu jos šakas.
Tebūna tavo krūtys kaip vynuogių kekės.
Tavo burnos kvapas kaip obuoliai
10 Ir tavo gomurys — puikiausias vynas,

Kurs švelniai teka mano mylimajam
Ir prakalbina užmigusias lūpas.

11 Aš esu savo mylimojo,
Ir jis geidžia manęs.

12 Eik šen, o mano mylimasis,
Mes išeisime į laukus,
Nakvosime kaimuose;
13 Anksti rytą nueisime į vynuogynus
Ir pamatysime, ar jau išsprogo vynuogės,
Ar stiepiasi metūgės,
Ar pražydo granatai.
Ir ten aš tau padovanosiu
Savo meilę.
14 Kaukeliai kvepia;
Mūsų duryse — puikiausi vaisiai,
Nauji ir seni,
Kuriuos aš tau laikiau, o mylimasis!

8

1 Ak, kodėl tu nesi mano brolis,
Žindytas mano motinos krūtim!
Sutikusi lauke, aš apkabinčiau tave,
Ir niekas manęs dėl to neniekintų.
2 Aš tave pasiimčiau ir nusivesčiau
Į savo motinos namus; tenai tu mokytum mane.
Aš tave girdyčiau kvapniausiu vynu,
Savo granatų syvais.

3 Jo kairė po mano galva,
Dešine jis laiko mane apkabinęs.
4 Aš jus maldauju, o Jeruzalės dukterys,
Nekelkite, nebudinkite mano meilės,
Kol ji pati nepanorės!

5 Kas yra toji, kuri ateina iš dykumos,
Pasirėmusi į savo mylimąjį!

Po obelim aš tave pažadinau,
Ten, kur tavo motina tave pradėjo,
Ten, kur tave pradėjo ta, kuri tave pagimdė.

6 Uždėk mane kaip antspaudą sau ant širdies,
Kaip antspaudą ant savo rankos,
Nes meilė galinga kaip mirtis,
Pavydas nepermaldaujamas kaip Šeolas.
Jos karštis — kaip ugnis,
Kaip Viešpaties liepsna.
7 Vandenynai nepajėgs užgesinti meilės,
Nei upės jos paskandinti.
Jei kas ir visą namų lobį siūlytų už meilę,
Pelnytų tik panieką.

8 Mūsų sesuo maža;
Ji dar neturi krūtų.
Ką mes darysime tą dieną,
Kuomet bus tariamasi dėl jos?
9 Jeigu jinai yra siena,
Mes pastatysime ant jos sidabrinį paaukštinimą.
Jeigu jinai yra durys,
Mes jas užtversime kedro lentomis.

10 Aš esu siena,
Ir mano krūtys kaip bokštai;
Jo akyse dabar aš esu kaip ta,
Kuri surado ramybę.

11 Saliamonas turėjo vynuogyną Baal-Hamone.
Jis patikėjo jį sargams,
Kurių kiekvienas už jo vaisius
Turėjo atnešti po tūkstantį sidabrinių.
12 Mano nuosavas vynuogynas čia pat, prieš akis:
Tau, Saliamonai, tūkstantis sidabrinių
Ir du šimtai jo vaisių sargams.

13 O tu, kuri gyveni soduose,
Draugai, įtempę klausą, laukia tavo balso:
Leisk man jį išgirsti!

14 Bėk, mano mylimasis,
Ir būk panašus į stirną
Arba į elnės jauniklį
Kvepiančiuose kalnuose.

Vertė *Alfonsas Nyka-Niliūnas*

VERTĖJO P.S.

Giesmių giesmė (hebr. *Šir haširim*, lot. *Canticum canticorum*) yra vienintelė knyga žydų ir krikščionių Šv. Rašto kanonuose, kurioje kalbama ne apie Dievą, bet apie erotinę meilę. Dėl to maždaug iki I a. pabaigos (Jamnijos sinode ir kitur) buvo keliamas jos kanoniškumo klausimas. Kai kurių biblistų nuomone, *Giesmių giesmės* vietą Šv. Rašte išgelbėję du dalykai: jos autorystės priskyrimas Saliamonui ir alegorinė teksto interpretacija, t. y. aiškinimas, kad šioje knygoje apdainuojama žmogiška meilė, simbolizuojanti Izraelio ir Jehovos (judaizmo tradicijoje), Kristaus ir Bažnyčios (krikščionybės tradicijoje) santykį. Ši alegorinės - simbolistinės interpretacijos tradicija išliko gyva ir populiari iki pat mūsų dienų. Taip, pvz., *La Bible de Jérusalem* egzegetai viską šioje biblinėje poemoje aiškina simbolistiškai. Jų nuomone, narcizas ir lelija čia reiškią pavasarį ir eschatologinius laikus, miegas — tremties patirtį, mylimojo pranašumas — vienintelio Dievo puikybę, mylimosios bamba — Jeruzalę etc.

Kaip jau sakėme, tradicija *Giesmių giesmės* autoriumi laiko karalių Saliamoną, valdžiusį ca. 973-930 m. prieš Kr., tuo tarpu kai naujausių laikų skriptūralistai (Krinetzki, Robert, Tournay) mano, kad Saliamono autorystė esanti chronologiškai neįmanoma, nes poema buvusi sukurta ar galutinai užbaigta 500 metų vėliau, t. y. poegziliniais persų okupacijos laikais, Artakserksui I viešpataujant (ca. 464-425), ar net dar vėliau. Poegzilinė mokykla savo tezes grindžia istoriniais ir filologiniais Ezdro ir Nehemijo knygų duomenimis (šiose knygose pirmą kartą pasirodo iranizmai, kurių yra ir *Giesmių giesmėje*). Priešegzilisto Renano nuomone, *Giesmių giesmė* atsiradusi Šiaurės Valstybės sostinės Tirsos žydėjimo laikais (X a. prieš Kr. pabaigoje arba IX a. pradžioje).

Čia pateikiamos lietuviškos *Giesmių Giesmės* pirmoji redakcija buvo išversta (1950) iš lotyniško *Vulgatos* teksto, kuris, kaip žinoma, raidiškai imant, šiek tiek skiriasi nuo hebrajiškojo. Galutinėje redakcijoje (1970) vertimas koreguotas, priartinant jį prie hebrajiškojo originalo, tam reikalui naudojantis naujausiais filologiniais komentarais (Bea, Delitzsch,Dussaud, Guitton, Joüon, Krinetzki, Robert, Tournay, Winandy, Wittekindt etc.) ir visuotinai pripažintais bibliniais vertimais (*La Bible de Jérusalem, Zürcher Bibel, Revised Standard Version, Prancūzų Rabinato Biblija*).

Lotyniškas *Vulgatos* (šv. Jeronimo) tekstas — aiškus, paprastas, elementarus. Jo vertimas nesudaro didesnių sunkumų. Kas kita su hebrajiškuoju originalu, kuriame beveik kiekvienas žodis — problema. Daug kur jo prasmė šiandien atsekama ar išvedama lyginamosios leksikologinės visų biblinių tekstų analizės pagalba, tam reikalui pasitelkiant ir ankstyvuosius vertimus: graikiškąją *Septuagintą*, siriškuosius *Pešitą* ir *Syro-Hexaplarinę versiją*, aramajiškąjį *Targum* etc. Praktiškai kiekvienas *Giesmių giesmės* vertimas tėra savotiškas hebrajiškojo originalo komentaras, nes jo esmę bei formą apsprendžia ne tiek raidė, kiek tradicija ir interpretacija. Daugiausia sunkumų vertėjams teikia originalo trumpasakiškumas, "telegrafinis" stilius, modernioms kalboms būdingo aiškinamojo "balasto" stoka, nežinomi žodžiai, vad. hapaxlogomenona ir laikų bei nuosakų kaitaliojimasis.

Savo forma bei struktūra *Geismių giesmė* yra dramatinė poema, kurioje aiškiai pastebima veiksmo linija, personažai, situacijos. *La Bible de Jérusalem* jos tekstą paskirsto tarp Vyro, Žmonos ir Choro. Kai kurie vertėjai bei komentatoriai eina žymiai toliau. Jean Guiton savo vertime *Giesmių giesmę* pristato vienaveiksmės dramos forma (su pilnu sceninių nuorodų aparatu), kurios veiksmas vyksta karaliaus Saliamono haremo sode ir jame dalyvauja pats karalius Saliamonas, Piemuo (Sulamitos vyras ir mylimasis), Sulamita, Jeruzalės dukterys ir Piemens draugai.

Mūsų vertimo tikslas aiškus ir paprastas: kiek galima tiksliau perduoti poetinę šios biblinės poemos substanciją dabartinės lietuvių kalbos normomis, nors ir neatsisakant kai kurių tradicinės "dikcijos" bei "intonacijos" elementų. Nereikia nė sakyti, kad šis vertimas neturi jokių pretenzijų į "kanoniškumą": *Giesmių giesmė* čia traktuojama ne kaip specifiškai biblinis tekstas, bet kaip poezijos kūrinys paprasčiausia to žodžio prasme.

Pabaigai — keletas būtiniausių paaiškinimų. 1,5: *Kedaro*, kedariečių. *Salmos*, salmiečių arba salomėjiečių. Hebr. orig. ir senuosiuose vertimuose *Saliamono*, bet dauguma naujesniųjų komentatorių linkę sk. *Salmos* (Bea, Guiton, Ricciotti, Robert, Tournay, Zapletal). 1,7: *valkata*, hebr. *šyduotoji*, t. y. gedulą nešiojanti moteris arba prostitutė. 1,12: *už stalo*, hebr. *bimesibó*, *Vulg. in accubitu suo*. Kitos propozicijos: *savųjų tarpe, savo ratelyje, su savo palyda, puotaujant, sėdint sofoje* etc. 2,1: *Sarono*, hebr. *hašaron; Sept.* ir *Vulg.* verčia bendriniu daiktavardžiu *lyguma, laukas*. *Narcizas*, hebr. *habasėlet*, nežinoma gėlė, *Vulg.* verčiama *flos* (gėlė). Dar buvo siūloma *anemonas, krokusas* etc., neskaitant tradicijoje giliai įsišaknijusios *rožės*. Dabar vis labiau linkstama manyti, jog tai laukinis narcizas (narcissus tazetta syriacus). 2,2: *erškėčių*. Erškėtis čia vartojamas figūratyviškai, dygliuoto krūmo prasme apskritai. 2,17: *Betero*, hebr. *bâter, Vulg.* geogr. pavadinimas *(super montes Beter)*; daug kas verčia pagal bendrinę prasmę: *suplaišiojusiuose kalnuose* (Delitzsch, Guiton, Renan, Ricciotti, *Prancūzų Rabinato Biblija*). 6,4: *Tirsa*, Kanaano miestas, Šiaurės valstybės sostinė. 6,12: šis versetas neturi jokios logiškai suvokiamos prasmės. 7,1: *Sulamita*, hebr. *hašulamit*, t. y. sulamitė arba sulamietė (Skvireckas), nes tikriniai vardai hebr. kalboje niekuomet nevartojami su artikeliu. Kai kurie egzegetai ją identifikuoja su šunemiete Abisag. *Kodėl jūs žiūrite* . . . Visas šis antrasis verseto kupletas nelabai aiškus, todėl labai skirtingai verčiamas bei interpretuojamas: vienų *Kodėl jūs žiūrite į Sulamitą, šokančią su dviem chorais*, kitų *tarp dviejų armijų*, dar kitų *Mahanajimo šokį* ir pan. 7,3: *bamba*, t. y. bambos įdubimas, hebr. *šorerėk, Vulg. umbilicus*, kai kurių komentatorių nuomone, esanti lyties organų eufemizmas (Budde, Dussaud, Wittekindt, Zapletal); *Zür-*